
Prof. Zdeňka Hledíková: Udělení řádu vnímám jako ocenění ženské části české společnosti

---

Prof. PhDr. Zdeňka Hledíková, CSc., z katedry pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty UK se stala teprve druhou ženou v České republice, která obdržela prestižní Řád sv. Řehoře Velikého. Papežský Řád sv. Řehoře Velikého patří mezi pět vyznamenání, která uděluje sám Svatý otec.

Řád sv. Řehoře Velikého lze získat pouze na základě doporučení. Jak to probíhalo ve vašem případě?

Nominace musí vzejít z místních církevních struktur, u nás z pražského arcibiskupství. Kdy to bylo v mém případě, ani nevím, neboť jsem se to dozvěděla, až když to bylo u kurie. Nominaci podával ještě kardinál Vlč, vyznamenání přišlo snad už na konci března. K předání došlo až v září na celofakultním setkání vyučujících Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy.

Tento řád mohli původně získat pouze muži. Ženám je udělován teprve od roku 1994. Víte, kolik žen jej před vámi v České republice získalo?

Vím to, protože jde o opravdu výjimečné ocenění. V České republice jsem teprve druhá. Jako první řád získala ředitelka rádia Svobodná Evropa Olga Kopecká-Valeská.

Kterou z kategorií řádu jste obdržela?

Při založení řádu Řehořem XVI. se udělovaly čtyři kategorie, už kolem roku 1836 se ale počet snížil na tři stupně hodností. Já jsem obdržela ten základní. V původní bule pro muže byly jednotlivé kategorie omezeny počtem členů, které mohou celosvětově mít. Třeba základní kategorie byla omezena počtem 300 rytířů.

S oceněním jsou historicky spjata privilegia. Například členové řádu mají právo vjet na koni dovnitř baziliky sv. Petra ve Vatikánu či jim je švýcarská garda povinna salutovat. Platí to v symbolické podobě dodnes?

Teoreticky to platí stále, ale nedovedu si to představit. Sama jsem četla v sekundární literatuře, že privilegia jízdy na koni ještě nikdy nikdo nevyužil. Pokud by opravdu měl někdo na hrudi řád, měla by mu švýcarská stráž salutovat. Dalším privilegiem členů řádu je zvláštní postavení během papežského procesí.

Ocenění je spíše individuální formou odměny, nebo rytíři a dámy od té doby přináležejí k určitému společenství, které se například pravidelně schází?

O tom zatím nic nevím, neboť mám řád teprve krátkou dobu. Ale předpokládám, že takové setkávání neexistuje, neboť ocenění získávají lidé ze všech částí světa a bylo by tedy složité, aby se sjeli všichni pravděpodobně do Říma. Je to tedy spíše prestižní ocenění, které je míněno pro osobu, ale i pro zemi, z níž osoba pochází. Já tedy udělení řádu vnímám jako ocenění české společnosti, zejména ženské části společnosti.

Za co konkrétně jste řád získala?

Ocenění jsem dostala za vědeckou práci na poli církevní historie. Vystudovala jsem pomocné vědy historické na FF UK. Po skončení aspirantury jsem se zaměřila na mediavelistiku, tedy na dějiny středověku se specializací na církevní dějiny.

Vy jste ale kromě Filozofické fakulty ještě působila v Českém historickém ústavu v Římě.

Tady se musím vrátit do dávné historie. Studium vatikánských archivů bylo umožněno teprve na sklonku 19. století. V tom okamžiku všechny tehdejší státy, které měly kontakty s papežstvím, zřídily v Římě své historické ústavy, aby zde mohly bádát. My jsme patřili k Rakousku, tak zde byla česká expedice rakouského ústavu. Po roce 1918 vznikl Československý ústav historický, který fungoval až do druhé světové války. Teprve po roce 1990 se naskytla příležitost ústav obnovit, skutečně fungovat ale začal až po rozpadu Československa. Na dobu 15 let jsem se stala jeho ředitelkou.

Jak se vám dařilo všechny povinnosti skloubit?

Měla jsem docenturu, pak profesuru na fakultě a musela jsem zde plnit své povinnosti, i když kolegové byli vůči mně velmi ohleduplní. K tomu jsem přejížděla do Říma, kde na mě čekaly další povinnosti. Ústav se podařilo zabezpečit, co se týče základního hmotného vybavení, což do té doby neexistovalo, a dát pravidelný režim práci badatelů, kteří tam jezdili studovat. Bylo to velmi náročné období.

Řád sv. Řehoře Velikého (italsky *L'Ordine Equestre Pontificio di San Gregorio Magno*) je jedním z pěti řádů, které jsou udělovány přímo Svatým stolcem (z toho jen tři mají ženskou větev). Řád ustanovil roku 1831 papež Řehoř XVI. Řád je udělován věrným a zasloužilým mužům a ženám vzorné pověsti, kteří se zasloužili o „dobro společnosti, církve a Svatého stolce“. V minulosti byl tento řád udělen např. bývalému rektorovi Univerzity Karlovy prof. Ivanu Wilhelmovi či někdejšímu děkanovi Fakulty sociálních věd UK prof. Lubomíru Mičochovi.

Foto: Helena Kodalíková
(Lucie Kettnerová)